

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I MLADIH
mzom.gov.hr

KLASA: 602-01/24-06/00010
URBROJ: 533-04-24-0001

Zagreb, 6. rujna 2024.

JAVNIM VISOKIM UČILIŠTIMA
- svima -

PREDMET: Učestalo postavljana pitanja i zahtjevi za tumačenjem važećih pravnih propisa vezano za ostvarenje prava na subvenciju participacije u troškovima studija sredstvima Državnog proračuna
- upute, pojašnjenja i dodatna tumačenja, daju se

Slijedom višestruko postavljenih pitanja od strane studenata/ustanova ili zahtjeva za tumačenjem vezanih za praktičnu provedbu pojedinih odrednica važećih pravnih propisa koji se odnose na ostvarenje prava na subvenciju troška školarine proračunskim sredstvima, dostavljamo u nastavku kompilaciju istih, s pripadajućim odgovorima / pojašnjenjima / tumačenjima, kako slijedi.

- i. Može li javno visoko učilište na svoj studij u redovitom statusu upisati pristupnika koji već studira u redovitom statusu na nekom drugom javnom visokom učilištu na kojem ostvaruje subvenciju školarine proračunskim sredstvima, no na kojem nema status posebno uspješnog studenta?**

Javno visoko učilište može upisati pristupnika koji je ostvario pravo upisa na studij u redovitom statusu iako pristupnik već studira u redovitom statusu na nekom drugom visokom učilištu a nije u statusu posebno uspješnog studenta, uz plaćanje (odnosno participaciju) troška školarine, s obzirom na to da niti *Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/22; dalje u tekstu: Zakon)* kao niti *Uredba o programskom financiranju javnih visokih učilišta i javnih znanstvenih instituta u Republici Hrvatskoj (NN 78/23; dalje u tekstu: Uredba)* navedenu mogućnost ne zabranjuje.

Naime, *Zakon* člankom 79. samo propisuje uvjete za ostvarivanje prava na subvenciju školarine sredstvima Državnog proračuna, dok visoka učilišta, u okviru instituta akademske samouprave i autonomije sveučilišta propisane člankom 4. *Zakona*, svojim općim aktom propisuju pravila studiranja i upisa studenata. Slijedom toga, ostvarivanje prava na upis studija u redovitom statusu na javnom visokom učilištu i ostvarivanje prava na subvenciju troškova školarine sredstvima Državnog proračuna dva su odvojena prava.

Stavak 4. članka 79. *Zakona* propisuje da samo posebno uspješnom studentu ministar može odobriti subvencioniranje troškova školarine u cijelosti iz Državnog proračuna prilikom upisa još jednog studija na javnom visokom učilištu u redovitom statusu, pri čemu kriterije odabira posebno uspješnog studenta visoko učilište utvrđuje svojim općim aktom. Znači, stavak 4. članka 79. *Zakona* ne propisuje da ministar odobrava upis još jednog studija u redovitom statusu na javnom visokom učilištu i to samo posebno uspješnom studentu, već da odobrava subvenciju školarine proračunskim sredstvima samo posebno uspješnom studentu prilikom upisa još jednog studija na javnom visokom učilištu u redovitom statusu. Student koji upisuje još jedan studij u redovitom statusu a nije posebno uspješan na svom

postojećem studiju jedino ne može dobiti subvenciju troška školarine sredstvima Državnog proračuna za taj novi studij, ali još jedan studij može upisati i studirati o svom trošku, paralelno uz studij na kojem ostvaruje subvenciju školarine. Također, student u pitanju ne može naknadno ostvariti pravo na subvenciju proračunskim sredstvima na tom paralelnom studiju već školarinu plaća tijekom čitavog studija.

Visoka učilišta ne trebaju imati zasebne kvote za upis studenata u redovitom statusu koji sami plaćaju trošak školarine (odnosno, participaciju troškova školarine) vlastitim sredstvima.

- ii. **Moli se dodatno tumačenje točke XI. Odluke o financiranju javnih visokih učilišta u Republici Hrvatskoj u akademskoj godini 2024./2025. (KLASA: 602-04/24-10/00035, URBROJ: 533-04-24-0001, od 5. travnja 2024. godine) vezano uz vremensku mogućnost korištenja prava na subvenciju a slijedom navoda: „Pravo na subvenciju ostvaruje se na onaj broj godina koji odgovara propisanom vremenu trajanja studija.“**

Sukladno članku 79. stavku 1. i 3. *Zakona*, članku 5. stavku 3. *Uredbe* i točkama X. i XI. *Odluke o financiranju javnih visokih učilišta u Republici Hrvatskoj u akademskoj godini 2024./2025. (KLASA: 602-04/24-10/00035, URBROJ: 533-04-24-0001, od 5. travnja 2024.; dalje u tekstu: Odluka)*, pravo na punu subvenciju participacije u troškovima studija ostvaruju redoviti studenti akreditiranih sveučilišnih prijediplomskih, sveučilišnih integriranih prijediplomskih i diplomskih, sveučilišnih diplomskih, stručnih kratkih, stručnih prijediplomskih i stručnih diplomskih studija na javnim visokim učilištima u Republici Hrvatskoj:

1. koji u akademskoj godini 2024./2025. prvi put upisuju prvu godinu studija
2. koji su na početku akademske godine 2024./2025. u prethodnoj akademskoj godini ostvarili najmanje 55 ECTS bodova na studijskom programu, odnosno najmanje 30 ECTS bodova u slučaju studenta s invaliditetom koji ima utvrđeno najmanje 60 % oštećenja organizma ili najmanje III. stupanj oštećenja funkcionalnih sposobnosti
3. koji u akademskoj godini 2024./2025. prvi puta mijenjaju izabrani studij, nisu stekli kvalifikaciju na istoj razini visokog obrazovanja i koji su u prethodnoj akademskoj godini ostvarili najmanje 55 ECTS bodova na prijašnjem studijskom programu, odnosno najmanje 30 ECTS bodova u slučaju studenta s invaliditetom koji ima utvrđeno najmanje 60 % oštećenja organizma ili najmanje III. stupanj oštećenja funkcionalnih sposobnosti.

Posebno uspješnom studentu ministar može odobriti subvencioniranje troškova školarine u cijelosti iz Državnog proračuna pri upisu još jednog studija na javnom visokom učilištu u redovitom statusu, pri čemu kriterije odabira posebno uspješnog studenta utvrđuje visoko učilište općim aktom.

Redoviti studenti, koji u skladu s prethodno navedenim kriterijima na vrijeme izvršavaju svoje obveze, oslobađaju se plaćanja participacije u troškovima studija do stjecanja jedne kvalifikacije na prvoj razini visokog obrazovanja i jedne kvalifikacije na drugoj razini visokog obrazovanja, pri čemu mogu biti u radnom odnosu ili obavljati samostalnu djelatnost obrta ili drugog slobodnog zanimanja.

Pravo na oslobođenje plaćanja participacije u troškovima studija ne odnosi se na studijske programe koji se u potpunosti izvode kao programi na stranom jeziku.

Pravo na subvenciju ostvaruje se na onaj broj godina koji odgovara propisanom vremenu trajanja studija.

Slijedom navedenoga, student ostvaruje pravo na punu subvenciju participacije u troškovima studija isključivo na temelju navedenih kriterija, s obzirom na to da važeći pravni propisi ne specificiraju vremenski kada točno student tijekom studija može ostvariti pravo na subvenciju ali je člankom 77. stavcima 5. i 6. *Zakona* propisano da student u redovitom statusu ima pravo najviše jednom ponavljati svaku studijsku godinu te je obavezan završiti studij najkasnije u roku koji je dvostruko dulji od trajanja

studija. Na temelju navedenoga proizlazi da student može ostvariti pravo na subvenciju bilo kada u propisanom roku za završetak studija – ako zadovoljava sve ostale kriterije za ostvarenje prava na subvenciju školarine. Dakle, *Odlukom* se ne specificira vremenski period kada student može ostvariti pravo na subvenciju tijekom studija već su samo definirani kriteriji za ostvarenje prava na subvenciju, dok *Zakon* člankom 77. stavkom 6. propisuje vremenski okvir za završetak studija.

Također, godine koje je student proveo u statusu mirovanja studentskih prava i obveza ne ulaze u obračun godina studiranja.

Zaključno možemo reći da student pravo na subvenciju participacije u troškovima studija ostvaruje na onaj broj godina koji odgovara propisanom vremenu trajanja studija u vremenskom okviru u kojem je obvezan završiti studij.

- iii. Do kada student može ostvariti najmanje 55 ECTS bodova (odnosno 30 ECTS bodova za studente kojima je utvrđen invaliditet najmanje 60%) a koji su uvjet za prvu promjenu studija uz zadržavanje prava na subvencioniranje troška školarine (sukladno članku 79. stavku 3. *Zakona*): do kraja te akademske godine (do 30. rujna) ili do trenutka upisa na novi studij?**

Ako student u trenutku upisa novog studija (primjerice, u ljetnom upisnom roku u srpnju, pri čemu ak. g. traje do 30. rujna) nema ispunjen uvjet ostvarenih najmanje 55 ECTS bodova (odnosno 30 ECTS bodova za studente kojima je utvrđen invaliditet najmanje 60%) u ak. g. te time nije konačno definirano financiranje školarine na novom studiju na temelju prava propisanog člankom 79. stavkom 3. *Zakona*, visoko učilište, u okviru instituta akademske samouprave i autonomije sveučilišta propisane člankom 4. *Zakona*, definira model osiguranja plaćanja školarine za tog studenta, do ispunjenja uvjeta za pravo na prvu promjenu studija uz zadržavanje prava na subvencioniranje troškova školarine. U takvom slučaju, ako do kraja ak. g. (do 30. rujna) student ostvari i traženi uvjet ostvarenih najmanje 55 ECTS bodova (odnosno najmanje 30 ECTS bodova za studente kojima je utvrđen invaliditet najmanje 60 %), školarina za novi studij bit će subvencionirana proračunskim sredstvima. Ako uvjet ostvarenih najmanje 55 ECTS bodova (odnosno 30 ECTS bodova za studente s invaliditetom) student ne ostvari do kraja ak. g., trošak školarine visokom učilištu na kojem upisuje novi studij student plaća vlastitim sredstvima za 1. godinu studija, a dalje kroz novi studij, pri upisima viših godina, subvenciju školarine ostvaruje u skladu sa *Zakonom* i *Uredbom* (ostvarenih najmanje 55 ECTS bodova, odnosno najmanje 30 ECTS bodova za studente kojima je utvrđen invaliditet najmanje 60 %, uz ostale uvjete).

- iv. Treba li student vratiti iznos participacije u troškovima školarine koji mu je subvencioniran sredstvima Državnog proračuna u slučaju kada se ispiše s visokog učilišta prije završetka (odnosno u tijeku) akademske godine za koju je dobio subvenciju?**

Student ispisom s trenutnog studija nakon početka akademske godine za koju je stekao pravo na subvenciju školarine (nakon 1. listopada) nije dužan plaćati visokom učilištu s kojeg se ispisuje iznos troška školarine s obzirom na to da je pravo na istu stekao upisom u trenutnu akademsku godinu te će školarina za tog studenta visokom učilištu biti plaćena sredstvima Državnog proračuna u sklopu financiranja javnih visokih učilišta za predmetnu akademsku godinu.

Naime, trenutno važeći zakonodavni okvir ne propisuje obvezu da student koji je ostvario pravo subvencije školarine proračunskim sredstvima, ako prekine studija nakon početka ak. g. odnosno tijekom ak. g., bude penaliziran u smislu obveze vraćanja subvencioniranog iznosa školarine visokom učilištu s kojeg se ispisuje.

- v. Treba li posebno uspješan student vratiti iznos participacije u troškovima školarine koji mu je posebnim odobrenjem ministra subvencioniran sredstvima Državnog proračuna pri upisu još**

jednog studija u redovitom statusu na javnom visokom učilištu, u slučaju da prekine bilo koji od studija koje studira paralelno?

U trenutno važećem zakonodavnom okviru nije propisano da taj posebno uspješan student, ako prekine bilo koji od studija koje studira paralelno i za koje ostvaruje subvenciju školarine, bude penaliziran u smislu vraćanja školarine za studij koji prekine ili ne završi.

- vi. U slučaju kada student koji ima stečenu kvalifikaciju prijediplomske razine visokog obrazovanja upisuje sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij u redovitom statusu na javnom visokom učilištu, kako ostvaruje pravo na subvenciju participacije u troškovima studija?**

Student koji ima stečenu kvalifikaciju prijediplomske razine visokog obrazovanja i upisuje sveučilišni integrirani prijediplomski i diplomski studij u redovitom statusu na javnom visokom učilištu, ostvaruje pravo na subvenciju participacije u troškovima studija sredstvima Državnog proračuna za sve godine tog integriranog studija.

- vii. Moli se tumačenje članka 79. stavka 3. Zakona koji propisuje da student ima pravo jednom promijeniti izabrani studij uz zadržavanje prava na subvencioniranje troškova školarine u cijelosti iz Državnog proračuna, slijedom sljedećih potpitanja:**

- a) Pod kojim uvjetima studenti zadržavaju pravo na subvencioniranje troška školarine prilikom prve promjene studija?

Zakon člankom 79. stavkom 1. propisuje da student državljanin Republike Hrvatske odnosno državljanin druge države članice Europske unije koji studira u redovitom statusu na sveučilišnom ili stručnom prijediplomskom ili diplomskom studiju odnosno sveučilišnom integriranom studiju na javnom visokom učilištu ostvaruje pravo na subvencioniranje troškova školarine u cijelosti iz državnog proračuna, u skladu s uredbom iz članka 99. stavka 8. *Zakona*.

Nadalje, člankom 79. stavkom 3. *Zakona* propisano je da student iz članka 79. stavka 1. *Zakona* ima pravo jednom promijeniti izabrani studij uz zadržavanje prava na subvencioniranje troškova školarine u cijelosti.

Iz navedenog proizlazi da *Zakon* stavcima 1. i 3. članka 79. propisuje da student ima pravo jednom promijeniti izabrani studij i zadržati pravo na subvenciju školarine pod uvjetima definiranim uredbom iz članka 99. stavka 8. *Zakona*.

Predmetnom *Uredbom* u članku 5. stavku 3. propisano je da materijalni troškovi poslovanja i sredstva za tekuće i investicijsko održavanje nastavne infrastrukture javnog visokog učilišta uključuju trošak studiranja za studente državljane Republike Hrvatske, odnosno državljane druge države članice Europske unije koji su upisani na sveučilišni ili stručni prijediplomski ili diplomski studij odnosno sveučilišni integrirani studij na javnom visokom učilištu u redovitom statusu i koji su po prvi puta upisani u prvu godinu studija ili su u prethodnoj akademskoj godini ostvarili najmanje 55 ECTS bodova ili kojima je utvrđen invaliditet najmanje 60%, a u prethodnoj akademskoj godini ostvarili su najmanje 30 ECTS bodova. Materijalni troškovi poslovanja i sredstva za tekuće i investicijsko održavanje nastavne infrastrukture ne uključuju trošak studija za studente koji studiraju na studijima koji se izvode na stranom jeziku niti za studente koji već imaju stečenu kvalifikaciju na istoj razini visokog obrazovanja.

Zaključno i na temelju kriterija propisanih člankom 79. stavkom 1. i 3. *Zakona* te člankom 5. stavkom 3. *Uredbe*, pravo na subvencioniranje troškova školarine na teret sredstava Državnog proračuna prilikom promjene studija student ostvaruje pod sljedećim uvjetima (svi uvjeti moraju biti ispunjeni, paralelno):

- ako se radi o prvoj promjeni studija određene razine visokog obrazovanja (prijediplomske ili diplomske)
- ako je u prethodnoj aktivnoj akademskoj godini ostvario najmanje 55 ECTS bodova (ili najmanje 30 ECTS bodova za studente s utvrđenim invaliditetom najmanje 60 %)
- ako nije stekao kvalifikaciju na toj razini visokog obrazovanja (prijediplomskoj ili diplomskoj)
- ako studij nije na stranom jeziku.

b) Što ako je studij prekinut prije 2 ili više godina i pristupnik želi promijeniti, odnosno upisati drugi studij iste razine (od početka), važe li isti uvjeti i za te pristupnike?

Isti uvjeti vrijede za sve studente koji ispunjavaju kriterije propisane člankom 79. stavkom 1. i 3. *Zakona* te člankom 5. stavkom 3. *Uredbe*, neovisno o tome je li student prekinuo studij; ako se radi o prvoj promjeni studija i student nema stečenu kvalifikaciju iste razine visokog obrazovanja a ostvario je u toj posljednjoj aktivnoj akademskoj godini studija najmanje 55 ECTS bodova (ili najmanje 30 ECTS bodova za studente s utvrđenim invaliditetom najmanje 60 %), ostvaruje pravo na subvencioniranje troškova školarine na teret sredstava Državnog proračuna prilikom prve promjene studija, pod uvjetom da se taj studij ne izvodi na stranom jeziku.

Za sva dodatna pitanja, eventualne nejasnoće ili tumačenja kako u praksi provoditi odrednice propisane trenutno važećim pravnim propisima molimo da se obratite Upravi za visoko obrazovanje Ministarstva na e-adresu: visokoobrazovanje@mzom.hr.

S poštovanjem,

DRŽAVNA TAJNICA
Iva Ivanković
doc. dr. sc. Iva Ivanković

